

Animacijski materijali

Nacionalna uprava Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj
Nacionalna uprava Papinskih misijskih djela u Bosni i Hercegovini

IMPRESUM

Radni listovi za
Svjetski dan misija 2013.
ANIMACIJSKI MATERIJAL

Glavni urednik:
Vlč. Antun Štefan

Zamjenik glavnog urednika:
Don Ivan Štironja

Grafička urednica:
Ines Sosa Meštrović

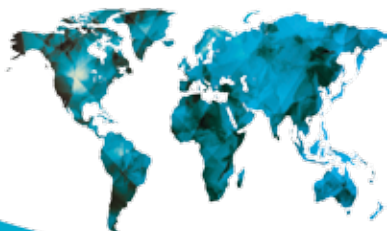
Izdavač i nakladnik:
Nacionalna uprava
Papinskih misijskih djela
u Republici Hrvatskoj
Nova Ves 4, 10000 Zagreb
tel: + 385 (0) 1 46 69 253
e-mail: missio.croatia@zg.t-com.hr
web: www.misije.hr

Nacionalna uprava
Papinskih misijskih djela
u Bosni i Hercegovini
Kaptol 32, 71000 Sarajevo
tel: + 387 (0) 33/66 78 89
e-mail: missio.bih@bih.net.ba
web: www.missio.ba

Tisak: MMV-94

SADRŽAJ

Riječ urednika	3
Prije svega služitelji milosrđa	
Kateheza za prvopričesnike	4
Kateheza za krizmanike	8
Razmišljanja uz misijsku kronicu	12
Misijski igrokaz	14
Ruže sv. Male Terezije	
Prijedlog kreativne radionice	18
Izrada misijske čestitke	
Kako organizirati misijski dan u školi	20
Dodatak	26

PRIJE SVEGA SLUŽITELJI MILOSRĐA

Dragi svećenici, redovnici i vjeroučitelji!

Dragi animatori svetih misija!

U sada već slavnom intervjuu koji je papa Franjo dao za La Civiltà Cattolica progovorio je i o crkvenim služiteljima, za koje je rekao da "moraju prije svega biti služitelji milosrđa dok su organizacijske i strukturne reforme sporedne, to jest slijede kasnije".

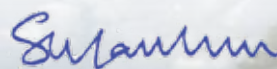
Znamo reći da imamo puno, barem kad se radi o Crkvi i njezinim strukturama kod nas. Kada pogledamo naše crkve, pastoralne centre, naša sjemeništa i samostane, ili pak organizirane tribine, različite formacije, nacionalne manifestacije, važne obljetnice ili duhovne pokrete, treba priznati – imamo puno. Bogu hvala! Sve je to uz nemale žrtve mnogih.

U brošuri pod naslovom Animacijski materijali pronaći ćete različite dokumente koji će vam pomoći u animaciji misijskog pastoralna tijekom cijele godine. Tu se nalaze različite kateheze, meditacija, radionica, igrokaz, kao i ideje za organizaciju misijskog dana u školi i tomu slično.

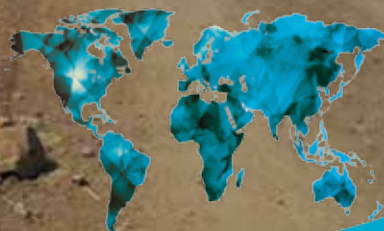
Dobro je istaknuti da korištenje svih ovih prijedloga pomaže u organiziranju Misijske župne zajednice, grupe vjernika zaljubljenih u misije, koji će postati duhovni kvasac i velika pomoć za sva buduća misijska nastojanja u župi.

Mnogi su već oblikovali Misijsku zajednicu u njihovim župama, pokušajte i vi. Ljubav prema misijama je velika snaga u redovitom životu kršćanske zajednice.

Odlučimo se za organizacijsku i strukturnu reformu svoje zajednice, organizirajmo i misijsku (uz sve druge koje već imamo), i budimo tako služitelji milosrđa.

Vlč. Antun Štefan
Nacionalni ravnatelj PMD
u Republici Hrvatskoj

EUHARISTIJA KAO IZVOR DJELOVANJA MEĐU BLIŽNJIMA U POTREBI

Kateheza za prvopričesnike

S. Slavica Tubak, Marijina sestra

Ciljevi

- upoznati vjeroučenike s pojmom misija i prigodnom Papinom porukom;
- pomoći vjeroučenicima da prepoznaju euharistiju kao izvor djelovanja među bližnjima u potrebi;
- potaknuti vjeroučenike na osobno odricanje u korist misija i kao pomoć misi-onarima.

Nastavna sredstva

- Kreda i ploča
- Pribor za pisanje
- Papiri s pitanjima za rad u skupinama

Tijek susreta

Nakon kratkoga povezivanja i objašnjavanja povezanosti euharistije i misija, odnosno potrebe dijeljenja darova s drugima, vjeroučitelj objašnjava sam pojam misija i misionara. Zatim učenici u grupnom radu odgovaraju na pitanja vezana uz svakodnevno konkretno uočavanje potreba poma-ganja drugima, kroz što se stvara osjećaj za bližnjega bez obzira poznajem li ga ili ne, a zaključci se iznose u plenumu.

Na kraju vjeroučitelj sažimlje bitne nagla-ske i kroz razgovor potiče vjeroučenike na konkretne misijske aktivnosti. Predviđeno trajanje kateheze je 45 minuta.

Meditativno-molitveni početak

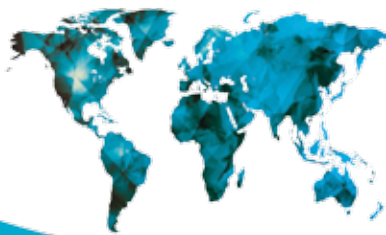
Vjeroučitelj čita svetopisamski tekst (Mt 25, 34 – 40).

‘Dođite, blagoslovljeni Oca mojega! Primate u baštinu Kraljevstvo pripravljeno za vas od postanka svijeta! Jer ogladnjih i dadoste mi jesti; ožednjih i napojiste me; stranac bijah i primiste me; gol i zaognuste me; oboljih i pohodiste me; u tamnici bijah i dođoste k meni.’ Tada će mu pravednici odgovoriti: ‘Gospodine, kada te to vidjesmo gladna i nahranismo te; ili žedna i napojismo te? Kada te vidjesmo kao stranca i primismo; ili gola i zaognusmo te? Kada te vidjesmo bolesna ili u tamnici i dođosmo k tebi?’ A kralj će im odgovoriti: ‘Zaista, kažem vam, što god učiniste jednomu od ove moje naj-manje braće, meni učiniste!’

Motivacija

Vjeroučitelj potiče vjeroučenike na razgovor s pomoću ovih ili sličnih pitanja (*predloženi su i mogući odgovori*):

- Što prinosimo na oltar u svetoj misi? (kruh, hostiju)
- Što kruh / hostija postaje u pretvorbi? (Tijelo Kristovo)
- Što svećenik radi s posvećenim hostija-ma? (dijeli ih vjernicima)

Najava teme

Vjeroučitelj uvodi vjeroučenike u temu riječima:

Dakle, u tim hostijama primamo Krista koji nam se svima daje kao hrana. U skladu s time možemo citirati poruku blaženoga pape Ivana Pavla II. koji je rekao da je "Euharistija projekt solidarnosti za čitavo čovječanstvo", te kako sam Krist neprestano suosjeća sa siromašnima i onima koji trpe na različite načine. Jednako tako trebamo činiti i svi mi, vjernici, predvođeni svojim biskupima, svećenicima, časnim sestrama, pastoralnim djelatnicima i misionarima. Svake godine u mjesecu listopadu jedna nedjelja posvećena je misijama i ona se naziva Misijska nedjelja. Ove godine slavi se 20. listopada. Za tu nedjelju papa Franjo napisao nam je poruku u kojoj nam pojašnjava značenje i potrebu misija i misionara. Svaka je zajednica – dodaje Sveti Otac – zrela kada ispovijeda vjeru, radosno je slavi u liturgiji, živi ljubav i bez zastoja naviješta Božju riječ, izlazeći iz vlastite ograde da je nosi u periferije. Svaka je, dakle, zajednica odgovorna za naviještanje Isusa sve do na kraj zemlje, jer je naviještanje bitno obilježje kršćanskoga života. Svi smo poslani na ulice da hodimo s braćom, ispovijedajući i svjedočeći svoju vjeru u Krista.

Stvaranje problemske situacije

Vjeroučitelj potiče vjeroučenike na razmišljanje sljedećim pitanjem, a nakon što vjeroučenici kažu što misle/znaju, nastavlja s objašnjenjima.

Znate li tko su misionari i što su misije?

Te riječi dolaze od latinske riječi *missio* što znači poslanje, poslanik. Misionari su ljudi koji pomažu bolesnima, siromašnima, a najvažnije je to da im naviještaju radosnu vijest o Isusu Kristu. Misionari nisu samo svećenici i časne sestre: to mogu biti i liječnici, medicinske sestre i svaki čovjek dobre volje i plemenita srca koji se odluči za takav život.

Misijsko poslanje nemaju samo ljudi koji odlaze u daleke zemlje kao što su Uganda, Ruanda, Benin, Kongo itd. To poslanje ima i svatko od nas. Svatko je od nas misionar u svome kraju, svojoj školi i obitelji. Svi mi imamo zadaću svjedočiti za Isusa. Svakodnevno ostvarivati tu zadaću velik je doprinos ostvarenju našega poslanja.

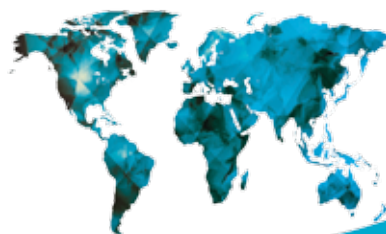
Možete li povezati euharistiju i misionare? Kako? Što ih povezuje?

Sveti Otac potiče sve nas da današnjem čovjeku nosimo "sigurno svjetlo koje osvjetljava njegov put, a koje jedino susret s Kristom može dati".

Izdvajanje i preciziranje problema

Vjeroučitelj razdjeljuje vjeroučenike u male skupine i svakoj dodjeljuje papiriće s njihovim zadacima te im napominje da odmah odaberu dva ili više izlagača koji će kasnije iznijeti rezultate rada pred razredom

(Zadatci su na zadnjoj stranici zbog lakšeg umnažanja).

Sažetak i sinteza

Rad u grupama zaključuje se plenumom: predstavnici grupa izvješćuju o zaključcima svoje grupe.

Aktualizacija

Nakon što se izredaju predstavnici svih grupa, vjeroučitelj sažima sve što su vjeroučenicima izrekli i potiče ih na konkretno provođenje donesenih zaključaka, a uz to navodi vjeroučenike i na zajedničko djelovanje:

- na svaki sat vjeronauka do Božića svatko od nas nastojat će donijeti neki slatkiš (bombon, malu čokoladicu, jednu ili dvije kune, ili nešto slično), a na kraju ćemo sve sakupljeno predati našim vršnjacima u nekom od dječjih domova, a sakupljeni novac zajedno ćemo darovati Nacionalnom misijskom uredu za potrebe misionara;
- pratit ćemo život i rad misionara čitajući misijski časopis Radosnu vijest;
- svakodnevno ćemo se prisjetiti kako je blaženije davati nego primati i truditi ćemo se prepoznavati Krista u nevoljnima (i nećemo se ljutiti kad ne dobijemo čokoladu kao nagradu za ono što smo napravili);
- svakodnevno ćemo moliti za sve naše misionarke i misionare.

Molitveni završetak

Vjeroučitelj čita završnu molitvu:

Gospodine, molim Te da iz današnje svete mise naučim kako najbolje mogu služiti drugima; ojačaj me svojom žrtvom i molitvom u kojoj danas želim sudjelovati svim

srcem. Dopusti mi da bez prestanka služim svijetu onako kako Ti želiš, da vjerujem u druge, da suosjećam s njihovim brigama i veselim se njihovim radostima, da budem dobar osobito prema onima koji mi idu na živce, koji su me povrijedili, onima od kojih ja osobno nikakvu nagradu ne mogu očekivati (...) ali znam da će mojom dobrotom i oni postati bolji.

Hubert van Zeller

Rad u grupama

Odgovori na pitanja

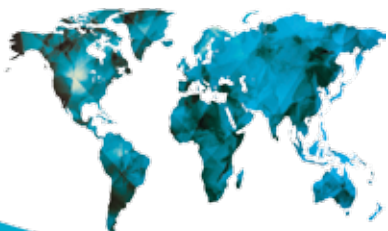
PRVA GRUPA

1. Pomažemo li svojim bližnjima, osobito kada su u nekoj nevolji ili potrebi? Kako? Tražimo li nešto za uzvrat?
2. Primjećujemo li i druge, nepoznate ljude oko nas koji trebaju našu pomoć? Kako se odnosimo prema njima?
3. Kako gledamo na siromahe, beskućnike, potlačene, obespravljene, ostavljene...? Osjećamo li išta prema njima kada ih iz dana u dan susrećemo na svojim ulicama? Što?
4. Kako možemo drugima pomoći, osim materijalno (novcem, hranom, odjećom...)?

DRUGA GRUPA

Uz pomoć članova svoje grupe i različitih časopisa izradi svoj časopis koji će promicati zalaganje i rad najpotrebnijih.

1. Daj naslov časopisu
2. Izradi rubrike koje ti smatraš da će biti korisne ljudima koji drugima pomažu...

TREĆA GRUPA

Izmisli priču koristeći se više puta zadanim pojmovima:

dobro, ljubav, zajedništvo, pomoć, molitva, pravednost, istina, prijateljstvo...

ČETVRTA GRUPA

Isus nam je dao primjer kako trebamo pomagati jedni drugima. Vaš zadatak je da tekst iz Svetog pisma dobro pročitate i prenesete ga u sadašnje vrijeme te da uz pomoć svetopisamskoga teksta pronađete po jedan primjer pomaganja bližnjemu u svakodnevnom životu, te napravite kratki scenski prikaz.

Isus hrani četiri tisuće ljudi (Mk 8, 1 – 10)

Onih se dana opet skupio silan svijet. Budući da nisu imali što jesti, dozva Isus učenike pa im reče: "Žao mi je naroda jer su već tri dana uza me, a nemaju što jesti. Otpraviti ih gladne ne ću da ne klonu putem." Kažu mu učenici: "Odakle nam u pustinji toliko kruha da nahranimo toliko mnoštvo?" A Isus im reče: "Koliko kruhova imate?" Oni će: "Sedam i malo riba." Nato zapovjedi mnoštvu da posjeda po zemlji, uze sedam kruhova i ribe, zahvali, razlomi i davaše učenicima, a učenici mnoštvu. I jeli su i nasitili se. A od preteklih ulomaka nakupiše sedam punih košara. A blagovalo je četiri tisuće muškaraca, osim žena i djece.

SAMO SE SRCEM DOBRO VIDI

Kateheza za krizmanike

Lidija Domorad

Ciljevi

- upoznati učenike s pojmom misija
- prepoznati važnost misijskog djelovanja Crkve
- posvijestiti naše mogućnosti pomoći Crkvi u misijama
- uvidjeti da su misije i moj vjernički angažman neodvojivo povezani

Nastavna sredstva

- radni listovi (za grupni rad)
- pjesma „Tamo gdje palme cvatu“
- obični listovi papira za svakog sudionika
- projektor i računalo spojeno na Internet

Motivacija

Ovaj susret započeti ćemo mozgalicom. Dobit ćete zadatak i u svojoj skupini pokušajte pronaći najbolje rješenje. Skupine trebaju biti do 8 sudionika.

Svaka skupina dobiva dvije fotokopirane novčanice. Jedna od 20 i jedna od 10 kn. Zadatak je: Kako najpametnije utrošiti ovaj novac? Što možete s njim učiniti za sebe, a što za druge?

Nakon 10-ak minuta razgovora unutar skupina, svi sjednu u krug i podijele s drugima svoje dojmove u čemu voditeljica pomaže potpitanjima.

- Kako ste se osjećali kada ste došli novac na stol?
- Jeste li bili razočarani zadatkom? Kako ste utrošili ponuđeni novac? Koje ideje su vam padale na pamet?
- Možete li puno toga učiniti tim novcem? Koliko vam je novca potrebno recimo za tri para cipela, tenisica?
- Kakav dar možete kupiti drugima s ovim novcem? Koliko ti je potrebno novca da bi obradovao svog prijatelja darom?

Da, kao što su neki od vas primijetili, nije moguće baš puno toga napraviti s ovim novcem. Jedino udruženi novac od svih skupina možda bi mogao obradovati jednog od vas. Pa ipak postoje mjesta i ljudi gdje i ovaj novac vrijedi puno više. Kako bi krenuli u središnji dio našeg susreta predlažem otpjevati pjesmu: Tamo gdje palme cvatu....

Najava teme

Naša današnja tema jesu djeca i mladi koji su potrebni naše brige i ljubavi kako bi ih se upoznalo s Isusom. Takve ljude, takve zemlje obično nazivamo misijske zemlje.

Stvaranje problema

Pokušajmo odgovoriti na neka pitanja. Ja ću ih postavljati, a vi na papir u kratkim natuknicama odgovorite kako bismo kasnije o njima mogli porazgovarati.

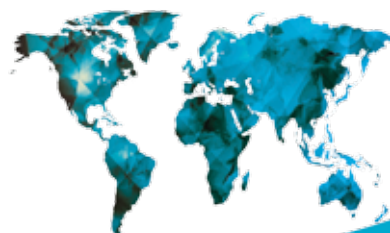
- Što osjećam kada čujem za misije i misionare?
- Što ja mogu učiniti za misije?

- Zašto misionari napuštaju svoju domovinu i odlaze u misije?
- Vjerujem li u povezanost s ljudima koji trebaju moju pomoć?
- Zbog kojih motiva želim pomagati drugima?

Nakon što su odgovorili na pitanja, započnemo razgovor o njima, pitanje po pitanje. Naravno, tu je poželjno ne prozivati nikoga nego dopustiti da govori tko želi. Ako se radi o malo povučenoj skupini, onda može voditelj započeti prvi i time potaknuti druge da se uključe. Ako se radi o bučnijoj skupini, voditelj mora stalno paziti kako razgovor ne bi otišao s teme susreta.

Preciziranje problema i naznake za rješavanje

Kao što smo čuli misionari u dalekim zemljama napuštaju sigurnost svoje zemlje i odlaze u pomoć drugima zbog činjenja dobra. Dobro je mo-

guće činiti na duhovnom i materijalnom polju. Hrvatskih misionara i misionarki ima ukupno 96 i djeluju u 29 zemalja u Africi, Latinskoj Americi, Oceaniji i misijskim područjima Europe. Nitko od njih nije tamo otišao jer je natjeran, nego zato što su otkrili nešto važno i lijepo. Poslušali su Isusov poziv naviještati Evanđelje ljudima, a ujedno im i pomažu u onome što je tim ljudima najpotrebnije. Naviještati Evanđelje misionarima nije problem. Oni su iz osobne vjere i krenuli u misije. Ono u čemu im mi možemo pomoći jest rješavanje drugih problema koji prate neku zajednicu. Mnogi mladi ljudi odluče i volontirati u svojim župama ili u misijama.

Rad u skupini

Jesam li i ja razmišljao/la o tome da postanem misionar?

Kako, na koji način bih širio Radosnu vijest? Što mislim da je potrebno misionarima za taj zadatak?

Čime se služe misionari da bi uspješno navijestili Radosnu vijest?

Ostaviti skupine da rade 20-ak minuta, zatim voditeljica nastavlja.

Molim predstavnike svake skupine da iznesu svoje razmišljanje i pokušaju odgovoriti na postavljena pitanja. Kad iznesu, svatko može dodati neko svoje razmišljanje o tome ili neki primjer iz života ako ima.

Sinteza

Kako u stvarnosti žive misionari možemo vidjeti na web stanici Nacionalne uprave Papinskih misijskih djela www.misije.hr. Gledajući fotogaleriju možemo i komentirati zajedno sa sudionicima o potrebama koje vidimo, ali i o radu misionara. (*Zadržati se toliko koliko je potrebno na svakoj fotografiji, ovisno o zainteresiranosti mladih*).

Mladi ljudi, poput vas također su kreativni. Mnogi su se organizirali i pokrenuli misijsku zajednicu u svojoj župi. Zajedno mole, izrađuju kreativne stvari, organiziraju misijske sajmove, zajedno se druže. A sve s ciljem kako bi pomogli onima koji su u potrebi.

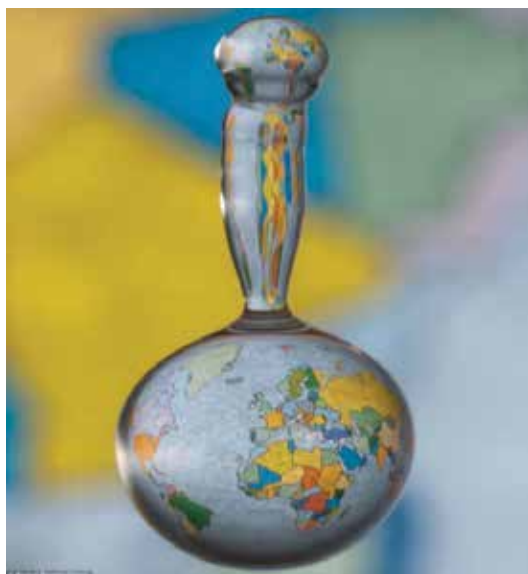
Aktualizacija

Što vam se čini? Što možemo iz ovoga zaključiti? Što mi možemo učiniti?

Podijetiti papire u obliku srca koji na sebi imaju tekst:

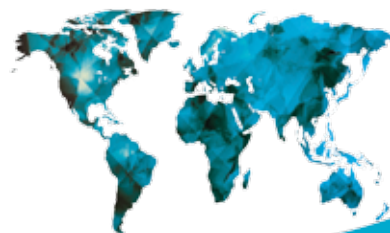
1 MOLITVA DNEVNO MIJENJA SVIJET
1 KUNA DNEVNO MIJENJA SVIJET

Ne smijemo zaboraviti da s 1 kunom dnevno možeš i ti nahraniti gladnog, neobrazovanom pomoći da se školuje, žednom darovati pitku vodu, bosom kupiti cipele, bolesnom darovati lijek. Ne vjeruješ? Pogledaj što su sve naši misionari napravili i kako pomažu drugima. S tvojom donacijom od 1 kn dnevno moći ćemo liječiti, hraniti, školovati i graditi onima najpotrebnijima. S 1 kn i jednom molitvom dnevno promijenimo svijet zajedno!

Završna molitva:

Dobri Isuse,
Molim te za sve misionare svijeta,
One koji to već jesu i one koji će to tek postati.
Prosvijetli ih svojim Duhom,
uresi svojom naravi,
zaogrni svojom dobrotom,
obdari svojom snagom.
Molim te i za nas,
ohrabri nam srce za mijenjati svijet
očvrсни nam snage u dobrim odlukama,
pomozi nam razvijati svoje sposobnosti i
mogućnosti
na dobro ljudi koji nas trebaju.
Molimo te, pomozi nama i našim obiteljima
da postanemo dio tvoga plana,
da i mi budemo misionari Ljubavi.
Amen.

RAZMIŠLJANJA UZ MISIJSKU KRUNICU

Radosna otajstva

Ivanka Lakota

Oče, Ti si vinograd iz kojega, umjesto obilja vina, na nas teku rijeke Tvojih blagoslova. Poslao si nam svoga Sina, trs svoj, da iz Njega i po Njemu možemo rasti, postajati loze koje daju plodove. Obrezujući nas, Ti nas oblikuješ kako bi od nas načinio čisto vino ljubavi...

Na putu rasta i oblikovanja šalješ nas da bratu i sestri nosimo Tvoje poruke, da kao misionari navješćujemo Tvoju riječ. Ti želiš da mi svjedočimo svojim životima predanim Tebi...

1. otajstvo - Afrika

Gospodine Isuse, Tebe, koji si po Duhu Svetome začeti, molimo da pošalješ Duha Svetoga, Tješitelja i Branitelja, u ovu zemlju sunca, topline i vedrine, ali i pustinje, gdje Tvoja braća i sestre vaze za korom kruha i kapljom vode, i gdje Tvoje riječi do njih dopiru po Tvojim misionarima. Oni znaju da Ne živi čovjek samo o kruhu (Lk 4, 4).

Sveta Marijo, moli za svoju zemlju Afriku, gdje osmijeh na licu gladnoga Božjeg djeteta otkriva prisutstvo Tvojega Sina Isusa Krista. Radost u srcu i na licu dokaz je živoga Krista u čovjeku. Neka Krist obdaru sve misionare snagom ispunjenom plamenom ljubavi da svjedočanstvom života privuku mlade ljude misijskom pozivu...

2. otajstvo - Amerika

Gospodine, majka Tvoja, koja Te začela po Duhu Svetome, nosila Te rođakinji svojoj da se i ona ispuni Duhom Svetim.

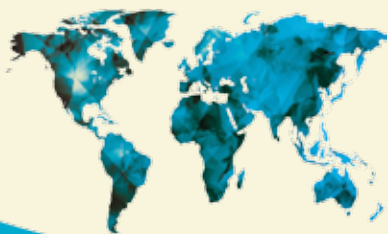
Tako, Gospodine, Ti nas danas šalješ i u daleku Južnu Ameriku, gdje Tvoja djeca, zarobljena siromaštvom, iščekuju milost Tvoju i milosrđe, iskazano u čaši vode, u toplom objedu i školskoj kredi... I pozovi nove misionare da idu u svijet i šire Radosnu vijest.

Marijo, majko Božja, koja si Sina Božjega u pohode nosila, daj i danas snage misionarima da tvojom hrabrošću, ljubavlju i pouzdanjem nose Krista svakomu žalosnom srcu.

3. otajstvo - Europa

Gospodine, Ti si ljubav koja se rodila u našim srcima, koju trebamo brižno čuvati i nježno odgajati. Ona će jednoga dana postati naša jedina snaga, stup, čvrsti temelj na koji će se moći osloniti svako dijete Europe. Ono će samo u Tebi biti sigurno jer će znati da ćeš ga samo Ti moći sačuvati od zla i Zloga koji ruši naravne zakone, obitelji, roda i samoga početka života.

Sveta Marijo, Bogorodice, Ljubav si iz ljubavi rodila, Sina Božjega, da nas sačuva u ljubavi. Molimo Te da od Sina svojega izmoliš milost da misionari životom prenesu poruku

Kristovu i Njegovu zapovijed ljubavi imajući u srcu Njegove riječi: “Po ovom će svi znati da ste moji učenici: ako budete imali ljubavi jedni za druge” (Iv 13, 35). Samo ljubav može zbrinuti gladnoga, bolesnoga, usamljenoga...

4. otajstvo - Australija i Oceanija

Gospodine, Tebe je majka Tvoja u hramu prikazala Ocu Tvojemu i Ocu našem, da se ispuni Njegova milost i milosrđe po Tebi.

Ti si na svijet došao i bio prikazan za svakoga čovjeka u svakomu kutku Zemlje; nisi zaboravio ni naše misionare u Oceaniji. Prikazujemo ih Tebi, da Tvojom svetom ljubavlju ljube sve kojima si ih poslao i s njima izmole Tvoj mir za koji Ti kažeš: Dajem vam mir koji ne dolazi od ovoga svijeta...

Marijo, majko Kristova i majko naša, koja svojim plaštem ljubavi zakriljuješ svako dijete, Tebi posvećujemo sve misionare na ovom morem okruženom dijelu svijeta, da u snazi Duha Svetoga učine sve narode Njegovim učenicima (Mt 28, 19).

5. otajstvo - Azija

Gospodine, Ti si ta ljubav, vječna, koju pronalazimo u hramu, u srcu svojem. Daj da Te svaki čovjek dalekih zemalja Azije otkrije u svome srcu, da onu čežnju, koja nas zove Ocu u zagrljaj, prepoznaju po riječi iz usta Tvojih misionara koji te žarkom ljubavlju pronose azijskim selima i gradovima i gdje Te svojim životom neumorno svjedoče...

Marijo, majko Kristova, koja si pronašla Isusa u hramu, pomози molitvom svojom da svaki misionar ostvari svetu želju Isusa Krista da svaki čovjek spozna Boga, Oca našega. Rekao nam je: “Tko je vidio mene, vidio je i Oca” (Iv 14, 9). U susretu s Isusom postajemo oslobođeni, očišćeni. Tada možemo živjeti na Očevu dlanu puninu ljubavi i mira.

MISIJSKI IGROKAZ

Ruže sv. Male Terezije

Upredstavi nastupa **1 dijete**: Terezija, **4 djece** (1, 2, 3, 4), **jedna djevojčica** s ručnikom i još **5 djece** – svatko s različite strane svijeta: jedan dječak iz Afrike (skromno obučen), jedna djevojčica iz Azije (u sariju), jedan dječak iz Amerike (nemarno obučen, kao uličar), jedna djevojčica iz Europe (predivno obučena) i dječak, ili djevojčica iz Oceanije (s veslom, ili slično)!

Pjeva se pjesma sv. Tereziji, misijska pjesma ili neka slična pjesma. Ako se predstava odvija u Crkvi, na glavna vrata ulazi djevojčica Terezija, predivno obučena, rasipajući latice ruža.

Terezija (*govori za sve, vrlo glasno*): Pozivam Vas sve na svoju malu cestu!

(među svom ostalom djecom u Crkvi, iz različite 4 strane Crkve, iziđe 4 djece i sjednu do oltara).

1: Na kakvu cestu?

Terezija: Na cestu ljubavi!

1: To je za mene jako teško! Pa, ja nisam svet/sveta!

Terezija: Svetost počinje malim korakom! Dovoljno je započeti! To uopće nije teško!

(Čini male korake i puna je radosti i sreće).

3: Kažu da je tvoj život bio pun trpljenja, pa to sigurno nije bila vesela cesta!

Terezija (*sjedne do njega*): A što tebi treba da osjetiš radost?

1: Kad dobijem što sam dugo željela, onda sam sretna. Moji su mi obećali kompjuter. To će biti stvarno super.

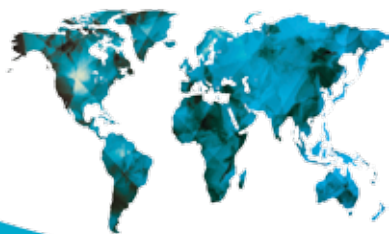
Terezija (*klima glavom*): Možda će te to neko vrijeme i držati, ali ubrzo će te proći i zaželjati ćeš opet nešto novo, a sve je nemoguće imati. Pa čak i kad bi si imala cijeli svijet, vremenom bi si shvatila da to više niti nije izvor sreće jer više niti sama ne bi znala što zapravo želiš.

2 + 4: A odakle ti sve to znaš?

Terezija: Bila sam ljubljeno dijete; sve što sam zaželjela, to sam i imala. Ništa mi nikad nije nedostajalo. A ipak nisam bila sretna.

3: Pa što mi to pričaš? Kad je čovjek slavan, kad mu se svi dive, kad dobro izgleda, kad ga svi paze, kad ga svi vole, mora biti sretnan!

Terezija: Bila sam najmlađa, svi su me voljeli i svi su se za mene brinuli. Kad sam bila starija, svi su mi se divili. A ja sam i onako često plakala.

Ono čega sam imala najviše, postalo je razlog mojeg trpljenja, jer sam htjela biti još više hvaljena.

4: Čula sam da su mnogi slavni, poznati i bogati ljudi zapravo nesretni. Ne znam, čudno mi je sve to...

Terezija: Najistinskija od svih radosti je činiti dobro iz ljubavi prema Isusu.

1: Zar je potrebno tako malo?

2: A ja sam čula da onaj koji je dobar, najviše trpi jer je slabiji.

4: Ne, nije! To je laž! Jer da bi čovjek bio dobar, najprije mu treba puno hrabrosti i jakosti.

Terezija: Imaš pravo. U tome je najveći izvor sreće.

3: To je laž! Ne vjerujem!

2: Lako je reći učini dobro. Ali, što mi možemo učiniti?

1: Evo, da vam pravo kažem, ne znam o čemu je riječ, ali ja to ne bih mogao, jer mi roditelji sigurno ne bi dopustili.

3: Ja ne stignem, imamo puno zadaće, imam i mnoge izvannastavne aktivnosti, jezike,... što ja tu mogu?

2: Ja bih volio činiti dobro, ali ne uspijevam u tome.

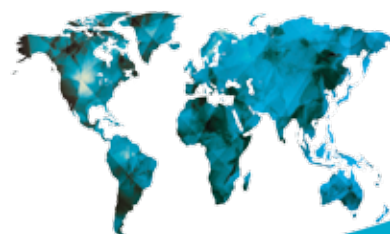
Terezija: S Isusom je sve moguće. Uvijek sam htjela biti misionarka, obići cijeli svijet. Kad je to bilo nemoguće, posvetila sam misionarima sve svoje riječi, djela, misli, prepreke, trpljenja, ...sve! U svakom sam trenutku svojeg života htjela biti bolja, naučiti druge više voljeti a za sve što sam postigla dobila sam po jednu malu laticu ruže.

3: Je li to bilo dovoljno?

Terezija (smije se): Od čega je sazdan ocean?

2: Od vode.

Terezija: Od kapljica vode, od malih kapljica vode. Sve što god činite, kad se spremate za školu, kad pomažete svojim roditeljima, kad nadvladavate ispade zlobe, ...sve to mo-

žete posvetiti Isusu. Dovoljno je odrediti nakanu, pomisliti na nekoga, za koga žrtvujete sve te svoje napore, može to biti i neki nepoznati dječak u izbjeglištvu, kojemu treba pomoć. Svako dobro djelo može biti (*pokazuje laticu ruže*) ovakva latica ruže, darovana Isusu. A kad to sve tako posložite, može od toga nastati i cijela košarica ruža (*djeca skupljaju laticu ruže i razgledavaju ih*). Svaka dobra nakana, molitva, suprotstavljanje zlu, svako odricanje od osvetljivosti, to je sve jedna latica ruže za Isusa. I još nešto (*djeca stoje oko Terezije*), te ruže možete namijeniti i za misionare, za djecu u misijskim zemljama. To će biti isto kao da ste tamo uz njih, kao da im pomažete, pa čak i više od toga.

(Na scenu dolaze djeca s 5 kontinenata. Svako dijete sjedne negdje drugdje, Terezija uzme iz košarice nekoliko latica, priđe djetetu iz Azije i isipa mu ih na dlanove. Dijete ustane i stane pred djecu u crkvi).

Djevojčica iz Azije: Zovem se Či Ho i živim u Indiji. Imam 9 godina i radim u tvornici stakla. Moji roditelji su jako siromašni. Kako bi mogli preživjeti, prodali su me vlasniku te tvornice. Mislili su da će mi u toj tvornici biti ljepše (*umorna sjedne na stubište*). Na svijetu postoje milijuni djece koja kao i ja, moraju raditi. Teški rad, mala, ili gotovo nikakva plaća, mrvica hrane i pića i odjeća za posao. To sve uništava naše zdravlje. Vjerujem da će nam netko pomoći. U Indiji su već ostvarene tisuće projekata pomoći takvima kakva sam ja.

A sve to iz fonda solidarnosti Papinskog misijskog djela sv. Djetinjstva (*nasmije se Tereziji*). Hvala!

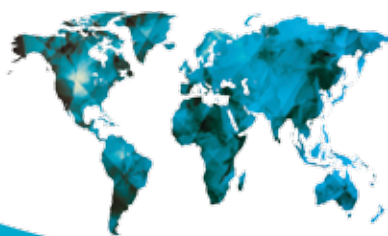
(Djevojčica ustane i drži na grudima laticu ruže).

(Terezija pristupi dječaku iz Afrike i položi mu na dlanove nekoliko latica ruže. Dječak ustane i stane naprijed)

Dječak iz Afrike: Zovem se Mbote i dolazim iz Ugande. Moju mamu i braću su ubili odmetnici, a mene su uzeli sa sobom. Dali su mi oružje i morao sam i ja ubijati ljude. Imao sam samo 6 godina. Doživio sam pakao. Izbavili su me misionari. Oni su me otkupili od njih i pomogli su mi preboljeti tu traumu. Takve djece kakav sam ja ima jako puno. Ne znam da li ću se iz svega toga ikad uspjeti izvući. Ljudi sa sela nas ne žele jer nas se boje, jer kažu da smo đavlići. Činilo se da nam više nitko ne može pomoći. Ali dogodilo se čudo (*prinese nosu laticu ruže*). Svatko koga oni oslobode doživi to čudo. Hvala, Terezija, hvala djeci iz Papinskih misijskih djela (*prisloni laticu ruže na grudi i ode*).

(Terezija prilazi k dječaku iz Amerike i u dlanove mu uloži nekoliko latica ruže, a dječak stane naprijed).

Dječak iz Amerike: Zovem se Pablo. Živim na ulici. U Brazilu, gdje živim takve djece ima već i nekoliko milijuna. Kako bismo preživjeli, udružujemo se u bande. Krade-

mo, prosjačimo, ratujemo sa zimom. Mnoge moje prijatelja ubile se “eskadre smrti”, koje love djecu s ulice (*do dječaka dođe djevojčica s ručnikom, doda mu ga, on s njime obriše lice*) i nastavi: prije nekoliko mjeseci su me ranili. Ležao sam u nesvijesti u skloništu. Pronašao me je misionar i odveo me je na sigurno, gdje me je zbrinuo. Tamo sam prvi put čuo o Isusu. Sada već idem i u školu. Ta ustanova postoji zahvaljujući Papinskim misijskim djelima. I ja sam član Papinskih misijskih djela i pomažem drugima (*dođe do Terezije i poljubi je na lice*) Hvala!

(Prisloni laticе ruže na svoje grudi i ode).

(Terezija priđe k djetetu iz Oceanije i uloži mu na dlanove nekoliko latica ruže. Dijete stane naprijed).

Dijete iz Oceanije: Znete li možda da škola može biti velika nagrada? Za mene i za moje prijatelje zasigurno. Jer dok ste vi u školi, mi teško radimo. Naši roditelji nemaju novaca za kruh, a na školu ne mogu niti pomisliti. Na našem otoku nema škole. Ni novaca za cestu do škole također nema.

Znam da u svijetu ima djece koja svojom ljubavlju mijenjaju svijet. Vole nekoga tko se zove Isus. Ja bih Ga isto htio upoznati i pripadati Papinskim misijskim djelima (*prisloni latice ruže na svoje grudi i ode*).

(Terezija priđe djevojčici iz Europe i stavi joj na dlan nekoliko latica ruže. Djevojčica istupi naprijed).

Djevojčica iz Europe: Zovem se Nicole. Dolazim iz Francuske. Moji roditelji su jako bogati. Imam sve što god poželim, ali nemam roditelje. Uvijek su na poslu. Osjećala sam se jako usamljeno. Nisam imala mnogo prijatelja jer sam bila prilično zlobna i sebična. Nedavno me je moja baka uzela i povela sa sobom na izlet u Lisieux. Tamo sam te upoznala (*obrati se Tereziji i nasmije joj se*).

I tvoje sestre iz samostana. Pronašla sam Isusa i jako ga volim. Promijenila sam se zahvaljujući Njemu. Ne mislim više samo na sebe. Zajedno s djecom iz Papinskih misijskih djela pomažemo drugima i sada sam napokon jako sretna, jer mogu za nekoga nešto dobro učiniti (*prisloni latice ruže na svoje grudi i ode*).

(Pjesma).

2: To uopće nije loša ideja. Ne samo da ću se promijeniti, već ću i drugima time pomoći.

3: I meni se to jako sviđa. Pridružiti ću se Papinskim misijskim djelima.

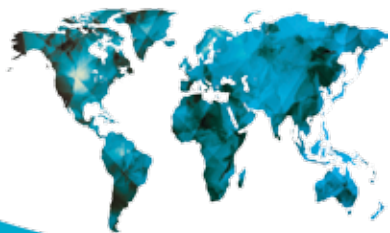
4: Hoćete li i mene primiti?

(Djeca priđu sv. Tereziji, svi se uhvate u krug, a i ostala djeca oko njih).

Terezija (govori za sve): Radujem se što i vi pripadate Papinskim misijskim djelima. Moji roditelji su me doveli među ovu djecu. To mi je pomoglo da ne mislim toliko na sebe i naučila sam voljeti i sve ostale.

Pozivam Vas sve na svoju malu cestu. Postanite i vi sveti. Korak po korak činite sve za Isusa. Iz ljubavi prema Njemu učinite svakome dobro i ja ću vam s neba uvijek slati najljepše ruže – mogućnosti da činite dobro. Molim vas, nemojte ih propustiti!

(Terezija ode, rasipajući latice ruže. Sva djeca pjevaju).

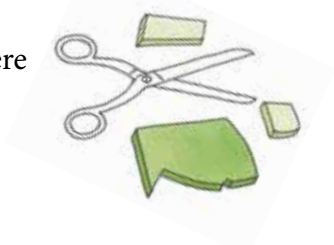
PRIJEDLOG KREATIVNE RADIONICE

Izradimo afričku čestitku

Sanda Blokar, prof.

Što vam je potrebno:

- kolaž papir u boji po želji ili malo tvrđi papir za čestitke
- škare
- pluteni čepovi (raznih veličina)
- nož
- flomasteri i tempere

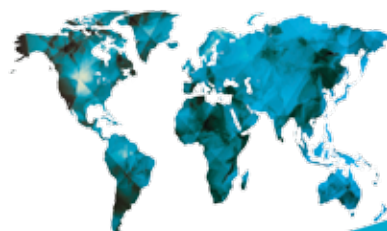

afrički simboli

Od različitih kartona izrežite oblik za čestitku. Preklopite papir na pola.

Na pluteni čep nacrtajte željeni oblik (srce, oblik Afrike, afrički simbol...). Nakon toga pažljivo izrežite obrube simbola. Oblik kojeg ste dobili obojite flomasterom ili temperom te odmah otisnite na čestitku.

Flomasterom ukasite čestitku tako što ćete nacrtati neko afričko cvijeće ili možda neku životinju.

KAKO ORGANIZIRATI MISIJSKI DAN U ŠKOLI

Nikola Krušelj, OŠ Jelkovec

Slušajući priče dvojice salezijanskih volontera u Gani, profesor matematike zbrojio je dva i dva i došao do fantastične formule: OŠ Jelkovec i dobra djela! Ravnateljica je dala zeleno svjetlo, salezijanci iz Župe Marije Pomoćnice došli su posjetiti našu školu te je zajedno s vjeroučiteljima krenulo osmišljavanje projekta za prikupljanje novčanih sredstava za djecu Gane.

Kako je tekao naš projekt?

Nakon što smo uspostavili kontakt sa salezijanskim svećenikom na Knežiji vezano uz mogućnosti za humanitarno prikupljanje novčanih sredstava u našoj školi za djecu Afrike, preporučeno nam je da se obratimo njihovim volonterima koji su godinu dana volontirali u Gani (nakon povratka iz Gane animiraju slične humanitarne akcije).

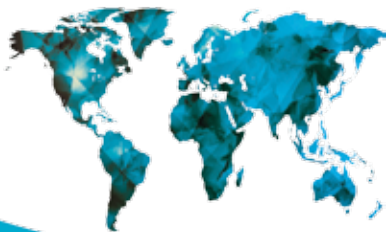
Prije početka same školske godine predložio sam ravnateljici škole cjelogodišnji projekt u suradnji sa salezijancima, što je ona s radošću prihvatila.

Nedugo nakon toga, sastali smo se s njima u našoj školi te smo zajedno s vjeroučiteljima škole dogovorili okvirni plan i strategiju odvijanja projekta:

- Dogovoreno je da će pomoć biti upućena školi u Gani “Don Bosco Technical Institute” u gradu Ashaimanu nedaleko od glavnog grada Accre.
- Tijekom čitave školske godine, po svim će razrednim odjelima učenici prikupljati novčana sredstva u zasebne štedne kasice; svatko donira sredstva prema svojoj želji. Razrednici će tijekom satova razrednika i roditeljskih sastanaka animirati djecu i roditelje.
- Organizirat će se dvije humanitarne prodajne izložbe i to: jedna u sklopu Božićne priredbe, a druga u sklopu Uskrasnog koncerta.
- Dan škole - Dan otvorenih vrata škole bit će posvećen ovom projektu s temom Afrika.

Prvi konkretni koraci u svrhu animacije:

- svi su učitelji detaljno upoznati s projektom kako bi mogli tijekom školske godine na svojim satovima uklopiti priču o djeci Afrike u predmete koje predaju
- učenici su na satu razrednika, a roditelji na roditeljskom sastanku upoznati s projektom
- svim su razrednim odjelima podijeljene štedne kasice
- izrađen je plakat o humanitarnoj akciji

koji je polijepljen po svim važnijim dijelovima škole

- svim je razrednim odjelima od 1. do 8. razreda na satovima vjeronauka pušten 40-minutni film o priči dvojice salezijanskih volontera u Gani
- također je izrađen pano s motivom afričkog kontinenta na kojem i oko kojeg su stavljene poruke naših učenika djeci Gane (učenici osmih razreda su na satu vjeronauka dobili zadatak napisati kratko pismo, poruku, molitvu ili želju upućenu svom vršnjaku u Gani - najljepši i najzanimljiviji uratci stavljeni su na pano)
- počelo je, dakle, skupljanje novca u štedne kasice koje je trajalo čitavu godinu...

Božićna priredba

Bila je posvećena djeci Gane, a pozvani su i salezijanski svećenici i volonteri. U sklopu priredbe organizirana je prodajna humanitarna izložba. Prethodno su učenici, njihovi roditelji i učitelji bili angažirani oko izrađivanja raznih ukrasnih predmeta, božićnih ukrasa, čestitki i sl.; koji su se tijekom izložbe (prije, za vrijeme i nakon priredbe) prodavali gostima i uzvanicima po simboličnim cijenama. Uz samu izložbu, cijelo se vrijeme na platnu prikazivao i spomenuti film volontera kako bi ga mogli vidjeti i roditelji i gosti priredbe.

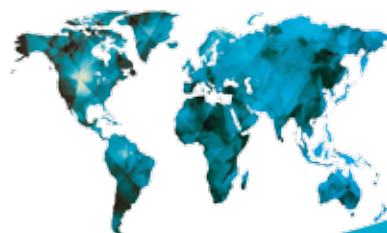
Uskršnji koncert

Bio je posvećen djeci Gane (razni afrički ritmovi, ples i sl.). Koncert je zapravo bio ne-

koliko tjedana prije Uskrsa, u sklopu Dana darovitih učenika (glazbeno i plesno nadareni učenici naše škole ili škola gostiju). Na koncertu je nastupao i salezijanski glazbeni sastav mladih s Knežije.

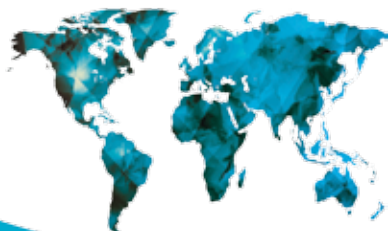
U sklopu koncerta organizirana je prodajna humanitarna izložba, a prethodno su učenici, njihovi roditelji i učitelji bili angažirani oko izrađivanja raznih ukrasnih predmeta, ukrasa, čestitki i sl.; koji su se tijekom izložbe (prije, za vrijeme i nakon koncerta) prodavali gostima i uzvanicima po simboličnim cijenama.

Uz samu izložbu, cijelo se vrijeme na platnu prikazivao i spomenuti film volontera kako bi ga mogli vidjeti i roditelji i gosti priredbe.

Nekoliko tjedana prije kraja školske godine, naši su učenici osmih razreda (odličnih ocjena iz engleskog jezika) u učionici informatike putem skype-a stupili u kontakt sa školom u Gani i njihovim učenicima. Razgovarali su, izmjenjivali iskustva, želje, pozdrave, smijali se, pjevali jedni drugima - bilo je to nezaboravno iskustvo. Upoznali su se i ravnatelji dviju škola te neki učitelji s obje strane. Razgovor je trajao oko sat i pol. Čitav je razgovor snimljen.

Izrađen je kratki 20-minutni film koji prikazuje čitavu akciju od samih početaka do kraja i kontakte putem skype-a (vidi link: http://os-jelkovec.skole.hr/?news_hk=1&news_id=253&ms-how=1147#mod_news).

Dan škole - Dan otvorenih vrata škole

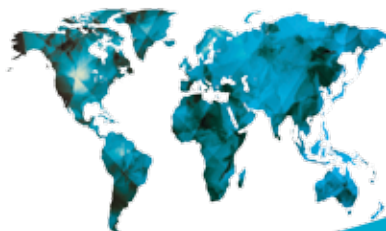
Također je bio posvećen djeci Gane, a pozvani su salezijanski svećenici i volonteri te predstavnici Papinskih misijskih djela. Tema je bila Afrika. U svakoj su učionici škole, prema svim školskim predmetima, organizirana razna događanja (učenički radovi, prezentacije, izlaganja, radionice, učenički plesni i pjevački nastupi, i sl.), sve s temom Afrika. Svaki je učitelj u sklopu svog predmeta odabrao nešto na temu Afrika, čime je predstavio svoj nastavni predmet i svoju učionicu. Tijekom dana se u više navrata pokazivao film koji smo napravili o humanitarnoj akciji.

Uz novčanu pomoć, kao znak pažnje, škola je učenicima u Gani odlučila poslati i simbolični paket - hrvatske dresove, misijske krunice koje su izrađene na vjeronaučnoj radionici u sklopu Dana škole te razglednice na engleskom jeziku koje su također izrađivali učenici u sklopu engleskog jezika.

Kada je završeno prikupljanje novčanih sredstava, zbrojeni su svi prilozima koji su se prikupili tijekom školske godine (štedne kasice i prodajne izložbe) i došli smo do iznosa koji je dostatan za školovanje 14-ero djece - oni će cijelu školsku godinu imati školske uniforme, knjige i udžbenike te jedan topli obrok dnevno.

Cilj ove naše akcije nije bio samo materijalno pomoći djeci Gane, već i senzibilizirati naše učenike za potrebe drugih i približiti im život i školovanje afričkih učenika kojima, iako materijalno oskudijevaju, osmijeh ne silazi s lica.

Radionice

Likovna radionica - Afrička ljubica

Informatička radionica - Otkrij Afriku pomoću usluge Google Earth

Jezična radionica (za niže razrede) - African animals

Izrada plakata - Život u Africi

Radionica nakita - Afrički nakit

Literarna radionica - Afričke životinje

Predavanje - Afrička pisma (upoznavanje s razvojem pisma i autohtonim sustavima pisanja)

Glazbeno-plesna radionica - Afrička glazba i ples (Afrofest)

Glazbeno-likovna radionica - Afrička glazba

Vjeronaučna radionica - Misijsko djelovanje Crkve u Africi (Predstavljanje Papinskih misijskih djela i izrada misijskih krunica)

Biologija - Afričke biljke, životinje i ljudi

Plesna radionica (za prvi razred) - Afrički ples (uz tradicionalne udaraljke)

Afrička priča (za prvi razred)- izrada afričkih kostima, udaraljki, maskiranje, ples

Kreativna radionica - Afrički nakit i igre

Matematika i fizika - Mjerenje indeksa tjelesne mase, afrički brojevni sustavi, Afričke zastave

Zemljopisna radionica - Afrika: gradovi i države

Jezična radionica - Swahili

Geografija i povijest - Povijest Afrike i afričko stanovništvo (uz izradu plakata, političke karte i zastave)

Pravopisne igre i igraonice - Afrički nazivi i imena (pisanje višечlanih toponima, igra Država-grad)

Glazbeno-likovna radionica (za niže razrede) - Ritam i boje Afrike

Engleski jezik - The situation in Africa a heartbreaking story (prezentacija), Britanski istraživači Afrike (kviz), Engleski službeni jezik Afrike (kviz), Postcards from Africa (radionica), Waka waka (ples)

Njemački jezik - König der Löwen (projekcija filma, prezentacija, kviz)

Hrvatski jezik - Debata

174. Tamo gdje palme cvatu

Tekst i glazba: Ivan Žan

Poletno **Uvod** F

G7 C7

F C7 F

F C7 F

mf 1. I nji - ma sva - nut će sun - ce i nji - ma sva - nut će dan, _____
 2. Ot - krit će i - sti - nu pra - vu, ot - krit će Go - spo - da svog, _____

F C7 F

1. ne - stat će za - vje - sa ta - me, ne - stat će var - lji - vi san, _____
 2. ra - dost će smije - ni - ti tu - gu, pre - kri - ti sva - ku će bol, _____

Pripjev F Dm B C C7

f Ta - mo gdje pal - me cva - tu, ta - mo ja že - lim

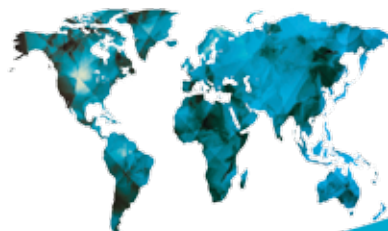
F Dm Gm

poć', _____ ja že - lim svi - je - tu re - - - či:

C7 F F *Fine*

kra - lju - je Go - spod Bogl. _____ Bogl. _____ *D.S. al Fine*

Preuzeto iz pjesmarice: Dođi, Gospodine Isuse, Varaždin, Varteks d.d., 2005.

MISIJSKI KALENDARI

Kao i svake godine pripremili smo misijski kalendar za 2014. godinu s 12 listova koji je ujedno i imendan-ski. Uz prigodne fotografije iz misija, posebno su označeni dani pojedinih misijskih proslava i zaštitnici misija. Na zadnjoj stranici je karta s popisom svih hrvatskih misi-onara i misionarki po zemljama i kontinentima.

Dimenzije kalendara su 22 cm x 34 cm.

Cijena je **8,00 kn / 2 KM**.

Cijena jednolisnog kalendara je **1,00 kn / 0,20 KM**

Narudžbe se primaju na adresama:

Nacionalna uprava

Papinskih misijskih djela u RH

Nova Ves 4, 10000 Zagreb

tel: +385 1 46 69 253

e-mail: missio.croatia@zg.t-com.hr

Nacionalna uprava

Papinskih misijskih djela u BiH

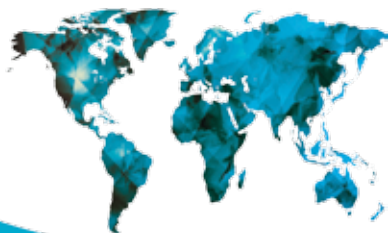
Kaptol 32, 71000 Sarajevo

tel: + 387 33 667 889

e-mail: missio.bih@bih.net.ba

LETAK ZA MISIJE

U svim župama u Hrvatskoj potražite letke s up-latnicom pomoću kojih možete i tijekom godine pomagati misije i misionare. U njemu donosimo priču misionarke iz DR Konga.

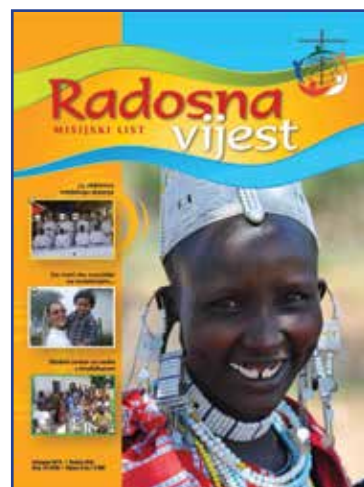

RADOSNA VIJEST

Misijski informativni list koji izlazi već 40 godina donosi vijesti o misijama i o našim misionarima koji svojim životom i radom svjedoče Radosnu vijest diljem svijeta.

Časopis izlazi mjesečno. Može se naručiti u uredima Nacionalnih uprava PMD u Zagrebu i u Sarajevu.

Godišnja pretplata iznosi **90,00 kn / 24 KM**

AKCIJA MIVA HRVATSKA I MIVA BOSNA I HERCEGOVINA

Akcija MIVA (Misijska vozila) – “Moj dar slavi Boga za svaki sretno prijeđeni kilometar” svake godine nas podsjeća na lijepe trenutke provedene na cesti i na sva naša sretna putovanja.

Istodobno nas potiče na solidarnost s onima koji će, po našem daru misijskog vozila, spasiti živote i vratiti zdravlje bolesnima, koji će siromašnima omogućiti pristup školi, koji će doći do vjernika koji ih željno čekaju, koji će im dovesti i potrebnog materijala za gradnju crkve, za gradnju škola i ambulanti.

